

ดิจิทัล: คำประสมในภาษาไทย

Digital: Compound Words in Thai Language

กัลยรัตน์ อุ๋นทานนท์

Kanyarat Unthanon

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ Faculty of Humanities and Social Sciences

มหาวิทยาลัยขอนแก่น Khon Kaen University

*Corresponding author email: orakho@kku.ac.th

Received: October 19, 2025 Revised: March 20, 2026 Accepted: March 24, 2026

บทคัดย่อ

การประสมคำเป็นวิธีการสร้างคำใหม่วิธีหนึ่งของภาษาไทย คำที่นำมาประกอบอาจจะเป็นคำไทยหรือคำยืมภาษาอังกฤษ คำว่า ดิจิทัล เป็นคำที่ใช้อย่างแพร่หลายในภาษาไทยตามกระแสการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีทั่วโลก ดิจิทัล จึงเป็นคำที่นำมาประกอบกับคำอื่นในภาษาไทยทำให้เกิดคำประสม หรือคำใหม่ในภาษาไทย บทความนี้มุ่งแสดงให้เห็นจำนวนคำประสมที่ประกอบด้วย ดิจิทัล โดยวิเคราะห์โครงสร้างของคำและที่มาของภาษาที่นำมาประกอบกับคำว่า ดิจิทัล ข้อมูลการวิจัยเก็บรวบรวมจากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ (Thai National Corpus) ด้วยคำค้น 3 คำ ได้แก่ ดิจิตอล ดิจิตอล และดิจิทัล ผลการวิจัยพบคำศัพท์ทั้งหมดจำนวน 514 คำ กระจายอยู่ในหมวดหมู่ของคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ ยกเว้น หมวดหมู่กฎหมาย โดยพบว่าคำประสมดิจิทัล ปรากฏในหมวดหมู่ข่าว (Newspaper) และหมวดหมู่วิชาการ (Academic) มากที่สุด เมื่อตัดคำซ้ำออกจะเหลือคำประสมดิจิทัล จำนวน 91 คำ นำมาวิเคราะห์ด้วยแนวทางเชิงคุณภาพทางภาษาศาสตร์และนำเสนอด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า คำประสมที่ประกอบด้วยคำว่า ดิจิทัล ในภาษาไทย มีการเขียนที่แตกต่างกัน 3 รูปแบบ ได้แก่ ดิจิตอล ดิจิตอล และดิจิทัล โดยพบมีการเขียนแบบ ดิจิทัล มากที่สุด สืบเนื่องจากการประกาศระเบียบการเขียนสะกดคำยืมในภาษาไทยตามราชบัณฑิตยสถาน ส่วนด้านโครงสร้างคำพบว่า ดิจิทัล ปรากฏในตำแหน่งหน้าคำและตำแหน่งหลังคำ โดยพบในตำแหน่งหน้าคำจำนวน 25 คำ และตำแหน่งหลังคำ จำนวน 68 คำ ลักษณะนี้สะท้อนถึงหน้าที่คำว่า ดิจิทัล เพื่อการขยายความคำหลักที่นำมาประกอบซึ่งเป็นลักษณะของภาษาไทยที่วางคำขยายไว้หลังคำนาม ส่วนตำแหน่งหน้าคำพบว่าส่วนใหญ่เป็นการยืมคำภาษาอังกฤษแบบทับศัพท์ ซึ่งเกิดจากคำประสมในภาษาอังกฤษที่ใช้อยู่แล้ว ภาษาที่นำมาประกอบกับคำว่า ดิจิทัล มีเพียง 2 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ โดยพบคำที่มาจากภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าคนไทยนำคำยืมภาษาอังกฤษมาใช้ประกอบเป็นคำประสมในภาษาไทยจำนวนมาก ซึ่งน่าจะสัมพันธ์กับค่านิยมการยืมคำภาษาอังกฤษแบบทับศัพท์มาใช้ทั่วไปในภาษาไทย

คำสำคัญ: คำประสม, ภาษาไทย, คำยืมภาษาอังกฤษ, โครงสร้างคำ

Abstract

Word compounding is one of the processes of new word formation in Thai language. The components used in compounding may be either native Thai words or borrowed English words. The term Digital has become widely used in Thai following global technological changes. Consequently, Digital is often combined with other Thai words to form new compound words. This study aims to identify and analyze compound words containing Digital in Thai, focusing on their structural patterns and the linguistic origins of the components. The data were collected from the Thai National Corpus (TNC) using three search terms: “ดิจิทัล”, “ดิจิทัล” and “ดิจิทัล.” The findings revealed a total of 514 words containing Digital, distributed across various corpus categories, except for the Law category. The highest frequencies occurred in the Newspaper and Academic categories. After removing duplicates, 91 compound words remained for qualitative linguistic analysis, presented through descriptive methods. The results reveal three orthographic forms—ดิจิทัล, ดิจิตอล, and ดิจิทัล—with ดิจิทัล being the most prevalent in accordance with the Royal Institute’s spelling standards. Structurally, Digital occurs in both initial (25 words) and final (68 words) positions. This reflects the Thai syntactic tendency to place modifiers after the head noun. Compounds with Digital in the initial position are mostly transliterations of existing English compounds. Regarding language origin, only two languages were found in the components—Thai and English—with Thai-origin elements being more common. The findings indicate that Thai speakers widely adopt English loanwords, especially Digital, as a productive element in Thai word formation, reflecting contemporary attitudes toward the use of English in modern Thai society.

Keywords: Compound word, Thai language, English loanword, Word structure

1. บทนำ

ในช่วงแรกของการรับคำยืมคำว่า “ดิจิทัล” (Digital) ภาษาไทยมีการเขียนคำนี้ในรูป “ดิจิตอล” “ดิจิทัล” ซึ่งสามารถสืบค้นด้วยการใช้คำนี้เป็นคำค้นในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ (Thai National Corpus) โดยมีรูปเขียนทั้งสองรูปนี้อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ปรากฏการณ์ความสับสนในการเขียนนี้เกิดจากการออกเสียงตามความนิยมของคนไทยทั่วไปที่พยายามลากเสียงคำยืมภาษาอังกฤษให้มีความคล้ายคลึงกับการออกเสียงในภาษาไทย โดยเฉพาะการออกเสียงพยัญชนะสะกด ดังนั้น คำนี้แม้ว่าจะมีรูปเสียงสะกดด้วย ล ตามลักษณะการออกเสียงคำภาษาอังกฤษ แต่คนไทยโดยทั่วไปออกเสียงเป็น ดิ-จิ-ต้อน ได้เช่นเดียวกัน ความหลากหลายในการออกเสียง และการเขียนคำนี้ในภาษาไทยทำให้เกิดความสับสนบ้างในช่วงแรกของการรับคำยืมเข้ามาใช้ในสังคมไทย

อย่างไรก็ตาม ต่อมาเกิดการใช้คำนี้อย่างแพร่หลาย กอปรกับคำนี้ประกอบอยู่ในคำประสมหรือคำใหม่ในภาษาไทยหลายคำที่เข้ามากับการรับเทคโนโลยี ดังนั้น ราชบัณฑิตยสถาน จึงได้บัญญัติคำนี้ในภาษาไทยโดยวิธีทับศัพท์ตามหลักเขียนที่ถูกต้องในภาษาไทยและความนิยมในการออกเสียง โดยใช้คำว่า “ดิจิทัล” คำนี้ได้รับความนิยมนำมากล่าวถึงในวงการต่าง ๆ ซึ่งเข้ามาสู่สังคมไทยในช่วงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้เป็นแบบดิจิทัล คำศัพท์คำนี้ในภาษาไทยมีการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้ให้มีความหมายเหมือนความหมายดั้งเดิมในภาษาต้นทาง (Source language) คือ ภาษาอังกฤษ คำว่า ดิจิทัล ในภาษาอังกฤษเป็นคำประสม คำคุณศัพท์ (Adjective) ที่ต้องใช้ร่วมกับคำนามหรือขยายคำนามเพื่อให้รายละเอียดของคำนามเพิ่มขึ้น รวมถึงเป็นการสร้างคำใหม่ โดยการนำคำว่า “ดิจิทัล” เข้าไปใช้ร่วมกับคำอื่น ๆ เพื่อสร้างความหมายใหม่ เช่น นาฬิกาดิจิทัล เป็นต้น

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงต้องการจะค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ในภาษาไทยปัจจุบันที่มีคำว่า “ดิจิทัล” เป็นส่วนของคำหรือถ้อยคำสำนวนที่เกิดขึ้น เพื่อให้เห็นพัฒนาการของภาษาไทยว่ามีการนำคำ “ดิจิทัล” ประสมหรือใช้ร่วมกับคำอื่นอย่างไร ทั้งยังทำให้เห็นภาพสังคมไทยจากคำศัพท์เหล่านั้นได้อีกแนวทางหนึ่ง เช่น นาฬิกาดิจิทัล ยุคดิจิทัล ทิวดิจิทัล เครือข่ายดิจิทัล สัญญาณดิจิทัล หรือ ระบบดิจิทัล จากตัวอย่างข้างต้นนี้ คำส่วนใหญ่เป็นคำที่ยืมมาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งในพจนานุกรมไทยยังไม่ได้บันทึกคำศัพท์เหล่านี้ไว้ทั้งหมด ดังนั้น การสืบหาความหมายของคำเหล่านี้จึงต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษเพื่อสืบค้นเชื่อมโยงไปถึงคำศัพท์ต้นทาง อย่างไรก็ตาม การมีคำศัพท์เหล่านี้ใช้ในสังคมไทย แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยรับเอาคำศัพท์และแนวคิด ตลอดจนเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาสู่สังคมไทย ซึ่งจากคำศัพท์สามารถสะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไทยในปัจจุบัน ได้จากการใช้ข้อมูลคำศัพท์จากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ (Thai National Corpus) และการสืบค้นจากการค้นหาบนแพลตฟอร์มออนไลน์ของ Google searching ด้วยคำสำคัญในการค้น (Searching keyword) คำว่า “ดิจิทัล” ซึ่งเป็นคำที่ใช้ตรงตามราชบัณฑิตบัญญัติไว้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยจะใช้คำค้นอื่น ๆ ที่หมายถึง Digital ในภาษาอังกฤษจากการเขียนสะกดในช่วงแรกของภาษาไทยที่ใช้ รูป “ดิจิตอล” “ดิจิทัล” ด้วย ซึ่งจะทำให้ได้

ข้อมูลที่หลากหลายและครอบคลุมแหล่งที่มาของคำประสมเพียงพอที่จะทำให้เห็นการสร้างคำประสมด้วยการประกอบคำจากคำว่า ดิจิทัล ในสังคมไทย

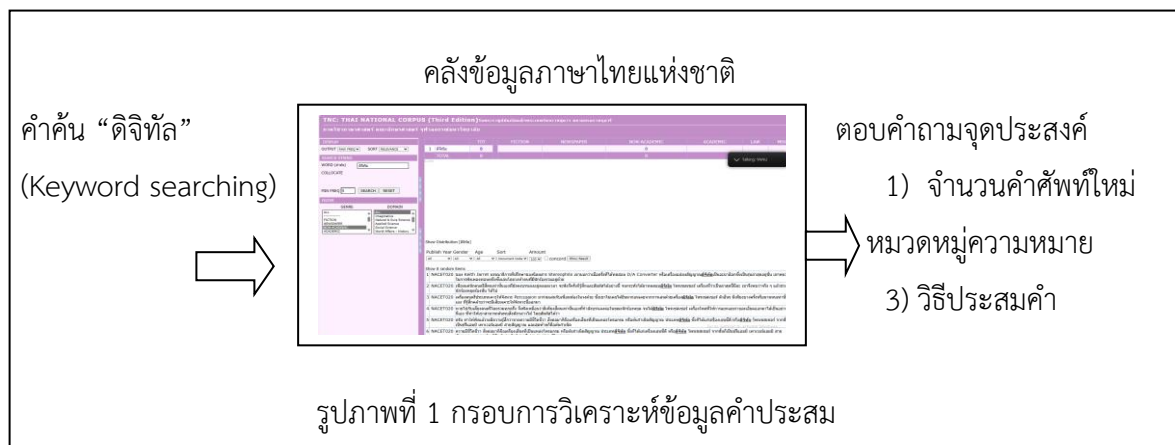
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาคำศัพท์หรือถ้อยคำที่มีคำว่า “ดิจิทัล” เป็นส่วนหนึ่งของคำในภาษาไทย ปัจจุบันจากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ (Thai National Corpus) ในประเด็น โครงสร้างคำประสม และภาษาของคำที่นำมาประกอบเป็นคำประสม

3. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ทางภาษาศาสตร์คลังข้อมูล ใช้ข้อมูลในระดับ “คำศัพท์” ประเภท คำประสม (Compound word) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แนวคิดภาษาศาสตร์ ด้านการวิเคราะห์คำศัพท์ (Lexicology) นำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ซึ่งเป็นวิธีเสนองานวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลวิจัยคือ คำประสม โดยต้องมีคำว่า “ดิจิทัล” ที่เขียนด้วยภาษาไทยเป็นหน่วยคำหนึ่งของคำประสมนั้น อาจจะเป็นทางการ หรือเป็นคำที่ไม่ใช้อย่างเป็นทางการก็ได้ ดังนั้น คำค้นสำคัญ (Keyword searching) คือ “ดิจิทัล” ที่ปรากฏ ใน 5,000 ถ้อยคำแรกในแต่ละหมวดหมู่ โดยมีแหล่งข้อมูล คือ คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ (Thai National Corpus) โดยเก็บข้อมูลในเดือนเมษายน พ.ศ. 2568

3.1 กรอบการวิจัย

กรอบการวิจัยข้างต้นนี้เริ่มด้วยการใช้คำหลักการค้นหา (Keyword searching) คำว่า “ดิจิทัล” ในภาษาไทยไปค้นหาในแหล่งรวบรวมภาษาไทย ได้แก่ คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ และ เว็บไซต์ Google เพื่อค้นหาคำศัพท์ที่ไม่เป็นทางการและใช้อย่างแพร่หลายบนอินเทอร์เน็ต จะทำให้ได้คำศัพท์ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

แล้วนำคำทั้งหมดที่ได้มาวิเคราะห์โครงสร้างคำประสม จากชนิดของคำที่นำมาประสม และความหมายของ กลุ่มคำที่ได้ทั้งหมด เพื่อค้นหาว่า คำว่า ดิจิทัล สัมพันธ์กับแวดวงใดบ้าง

4. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

4.1 ผลการศึกษา

ผลการสืบค้นข้อมูลคำประสมในภาษาไทยที่ประกอบขึ้นด้วยหน่วยคำ ดิจิทัล ดิจิตอล ดิจิตอล ในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 514 คำ แบ่งเป็นคำที่เขียนด้วย ดิจิทัล ซึ่งเป็นการเขียน ตามการบัญญัติศัพท์ที่ถูกต้อง จำนวน 299 คำ และคำที่เขียนด้วยการสะกด ดิจิตอล และ ดิจิตอล ซึ่งมีความหมาย ว่า Digital เหมือนกัน จำนวน 285 คำ

อย่างไรก็ตาม คำประสมทั้งหมดยังคงเป็นคำซ้ำจำนวนมาก แต่เพื่อให้เห็นปริมาณการปรากฏของ คำประสมทั้งหมดในเบื้องต้น ผลการวิจัยจึงแบ่งการเขียนสะกดคำประสมดิจิทัล ออกเป็น 2 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนคำประสมดิจิทัล

หมวดหมู่	จำนวน	ร้อยละ (%)
หมวดหมู่วรรณกรรม (Fiction)	3	1.3
หมวดหมู่หนังสือพิมพ์ (Newspaper)	123	53.7
หมวดหมู่ไม่ใช่วิชาการ (Non-Aademic)	8	3.5
หมวดหมู่วิชาการ (Ademic)	85	37.1
หมวดหมู่กฎหมาย (Law)	0	0
หมวดหมู่ปึกฉกษะ (Misc)	10	4.4
รวม	229	100

จากตารางการสืบค้นข้างต้นไม่พบคำประสม ดิจิทัล ในหมวดหมู่กฎหมาย อาจเกิดจากการตรากฎหมาย ใหม่ทำได้ล่าช้ากว่าการใช้คำศัพท์ในชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตาม การแบ่งกระทรวงของประเทศไทยปัจจุบัน มีกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น คำว่า “กระทรวงดิจิทัล” จึงน่าจะปรากฏในหมวดหมู่กฎหมาย แต่ไม่ปรากฏบนเว็บไซต์ของคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ ณ ปัจจุบัน

คำประสมดิจิทัลพบในหมวดหมู่หนังสือพิมพ์มากที่สุด คือ จำนวน 123 คำ หรือมีจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของคำประสมทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าข่าวในหนังสือพิมพ์ซึ่งเผยแพร่ทุกวันสามารถกระจายความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ใหม่ รวมทั้งคำประสมดิจิทัล ไปสู่สาธารณชนได้อย่างรวดเร็วมากกว่าหมวดหมู่อื่น รองลงมาคือหมวดหมู่วิชาการ ทั้งนี้ เพราะมีการเกิดขึ้นของคำศัพท์ดิจิทัลในแวดวงวิชาการต่าง ๆ ดังนั้น การใช้คำ ดิจิทัล จึงแพร่กระจายในหมวดหมู่นี้ เป็นจำนวนมาก คือ 85 คำ ส่วนหมวดหมู่อื่น ๆ พบในปริมาณน้อยมาก โดยเฉพาะหมวดวรรณกรรม ซึ่งน่าจะเพราะว่างานวรรณกรรมส่วนใหญ่ไม่ใช่เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี หรือ ดิจิทัล รวมทั้งการเผยแพร่

วรรณกรรมยังใช้เวลานานทำให้ไม่ปรากฏคำนี้ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันภาษาไทยมีคำว่า นิยายดิจิทัล (Digital fiction) หรือ นวนิยายออนไลน์ (Online fiction) ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปของกลุ่มนักอ่านนิยายหรือวรรณกรรมบนสื่อออนไลน์ ไม่ใช่รูปแบบการจัดพิมพ์เหมือนในอดีต

นอกจากนี้ยังใช้คำค้น ดิจิตอล และ ดิจิตอล เพื่อค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องถึง Digital เหมือนกัน พบข้อมูลถ้อยคำปรากฏคำประสมทั้งหมด แบ่งเป็นข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนคำประสม “ดิจิตอล” และ “ดิจิตอล”

หมวดหมู่	ดิจิตอล	ดิจิตอล	รวม	ร้อยละ
หมวดหมู่วรรณกรรม (Fiction)	-	31	31	10.9
หมวดหมู่หนังสือพิมพ์ (Newspaper)	-	91	91	31.9
หมวดหมู่ไม่ใช่วิชาการ (Non-Aademic)	-	16	16	5.7
หมวดหมู่วิชาการ (Aademic)	6	75	81	28.4
หมวดหมู่กฎหมาย (Law)	-	1	1	0.3
หมวดหมู่ปกิณกะ (Misc)	-	65	65	22.8
รวม	6	279	285	100

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการเขียนสะกดคำว่า Digital ในภาษาไทยยังมีการเขียนที่ไม่ตรงตามการบัญญัติของราชบัณฑิตยสถาน อย่างไรก็ตาม คนไทยโดยทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายคำนี้ได้ แต่พบว่าจำนวนคำที่เขียน ดิจิตอล และ ดิจิตอล หรือเขียนไม่ตรงหลักมีจำนวนทั้งหมด 285 คำ โดยปรากฏในหมวดหมู่หนังสือพิมพ์ จำนวนมากที่สุด คือ 91 คำ (31.9%) รองลงมา คือ หมวดหมู่วิชาการ จำนวน 81 คำ (28.4%) หมวดหมู่ปกิณกะ จำนวน 65 คำ (22.8%) หมวดหมู่วรรณกรรม จำนวน 31 คำ (10.9%) หมวดหมู่ไม่ใช่วิชาการ จำนวน 16 คำ (5.7%) และหมวดหมู่กฎหมาย มีเพียง 1 คำ (0.3%) และพบเฉพาะในการเขียนด้วยรูป ดิจิตอลเท่านั้น ทั้งยังเป็นข้อมูลเดียวที่พบในการวิจัยนี้ คือ คำว่า “ข้อมูลดิจิตอล” เท่านั้น

นอกจากนี้ผลการวิจัยด้านข้อมูลครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การเขียนสะกดคำว่า Digital ในภาษาไทย ยังมีความสับสนอยู่มากเพราะพบคำว่า ดิจิตอล และดิจิตอล จำนวน 285 คำ ขณะที่พบการเขียนในรูป ดิจิทัล ที่ถูกต้องตามศัพท์บัญญัติจำนวน 229 คำ ซึ่งมีจำนวนที่น้อยกว่าการเขียนแบบผิดหลักบัญญัติศัพท์

เมื่อนำมาเปรียบเทียบจำนวนคำศัพท์ดิจิทัลที่พบจำนวนมากไปหาน้อยของทั้งสองตารางจะให้เห็นถึงการใช้คำว่า Digital ในคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติมีคำนี้ปรากฏอยู่ในหมวดหมู่ความหมายใดมากที่สุดและจำนวนต่างกันอย่างไร ดังจะแสดงในตารางที่ 3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคำศัพท์ดิจิทัล (ดิจิทัล และ ดิจิตอล) ในกลุ่มหมวดหมู่ความหมาย

ดิจิทัล	จำนวน	ดิจิทัล	ดิจิทัล	จำนวน	รวม
หนังสือพิมพ์	123	หนังสือพิมพ์		91	214 (41.8%)
วิชาการ	85	วิชาการ		75	160 (31.2%)
		ปกิณกะ		65	65
		รวม			439

ตารางที่ 3 ข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่าคำว่า ดิจิทัล (Digital) เข้ามาสู่ภาษาไทยในวงความหมายที่สัมพันธ์กับแหล่งข้อมูลในหมวดหมู่ของ “หนังสือพิมพ์” (Newspaper) มากที่สุด คือมีจำนวนรวมกัน 214 คำ หรือคิดเป็นร้อยละ 41.8% จากจำนวนทั้งหมด และในวงความหมายเกี่ยวข้องกับหมวดหมู่ “วิชาการ” (Academic) จำนวน 160 คำ หรือคิดเป็นร้อยละ 31.2 ของคำศัพท์ทั้งหมด และเมื่อรวมคำที่พบในทั้ง 2 หมวดหมู่นี้เข้าด้วยกัน จะมีจำนวน 374 คำ หรือคิดเป็นร้อยละ 72.7 ของคำศัพท์ที่พบทั้งหมด

ดังนั้น ข้อมูลนี้สรุปให้เห็นว่า คำศัพท์ดิจิทัลเข้ามาสู่สังคมไทยในหมวดหมู่หนังสือพิมพ์มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดหมู่วิชาการ ทั้งนี้อาจเกิดจากข้อมูลในหนังสือพิมพ์มีความหลากหลาย ประกอบด้วยข่าวที่มีเนื้อหาต่าง ๆ และบทความที่นำเสนอประเด็นใหม่ในสังคม ทำให้พบคำศัพท์ดิจิทัล จำนวนมากกว่าหมวดหมู่อื่น ๆ ขณะที่หมวดหมู่ทางวิชาการมีการใช้คำว่า ดิจิทัล ในปริมาณมากลำดับรองลงมา แสดงให้เห็นว่า คำว่า ดิจิทัล มีความสัมพันธ์กับข้อมูลเชิงวิชาการมากอย่างชัดเจน ข้อนี้จึงน่าจะเป็นข้อสังเกตและเปรียบเทียบคำศัพท์อื่นที่เป็นคำศัพท์ใหม่ในสังคมไทยว่าจะอยู่ในหมวดหมู่ 2 หมวดหมู่นี้เหมือนกับคำว่า ดิจิทัล หรือไม่ เมื่อนำคำศัพท์ทั้งสองตารางมาแยกตามหมวดหมู่จะพบจำนวนคำศัพท์ดังนี้

ตารางที่ 4 จำนวนคำศัพท์ ดิจิทัล แบ่งตามหมวดหมู่

หมวดหมู่	ดิจิทัล	ดิจิทัล/ดิจิทัล	รวม	ร้อยละ
หมวดหมู่วรรณกรรม (Fiction)	3	31	34	6.9
หมวดหมู่หนังสือพิมพ์ (Newspaper)	123	91	214	41.8
หมวดหมู่ไม่ใช่วิชาการ (Non-Aademic)	8	16	24	4.9
หมวดหมู่วิชาการ (Academic)	85	75	160	31.2
หมวดหมู่กฎหมาย (Law)	0	1	1	0.3
หมวดหมู่ปกิณกะ (Misc)	10	65	75	14.9
รวม	229	285	514	100

ข้อมูลจำนวนคำศัพท์ดิจิทัลที่ปรากฏในหมวดหมู่ต่าง ๆ ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า คำนี้ ปรากฏในหมวดหมู่ 3 ลำดับแรก มากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ วิชาการ และปกิณกะ โดยพบว่าหมวดหมู่ ไม่ใช่วิชาการ และกฎหมาย ปรากฏน้อยมาก โดยเฉพาะหมวดหมู่กฎหมาย ดังนั้น น่าจะสะท้อนให้เห็นว่าการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับ ดิจิทัล น่าจะเข้ามาภายหลังจากที่คำนั้นใช้แพร่หลายและมีผลกระทบต่อคนไทยอย่างกว้างขวางเพียงพอที่จะนำมาใช้ บัญญัติในกฎหมาย อย่างไรก็ตาม คำประสมที่เกิดจากคำ “ดิจิทัล/ดิจิทัล/ดิจิทัล” ทั้งหมด 514 คำ เมื่อนำมา ตัดคำซ้ำซ้อนจะได้คำศัพท์ที่เหลือ จำนวน 91 คำ โดยหากมีการเขียนคำเดียวกันใน 2 หรือ 3 รูปแบบ จะนับเป็น 1 คำ ในรูปของคำที่เขียนถูกต้อง คือ ดิจิทัล

ผลการวิจัยคำประสมดิจิทัลจะอธิบายแบ่งเป็น 3 ประเด็น ตามวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัย ได้แก่ โครงสร้างคำ หมวดหมู่ความหมาย และภาษาที่ใช้ในหน่วยคำประสม ตามลำดับ ดังนี้

1) โครงสร้างคำประสม ดิจิทัล

การจัดแบ่งโครงสร้างคำประสมผลการวิจัยพบว่าคำประสมที่พบในภาษาไทยมีโครงสร้าง 2 รูปแบบ ได้แก่ คำประสมที่มีคำว่า ดิจิทัล อยู่ตำแหน่งที่สองของหน่วยคำ และคำประสมที่มีดิจิทัลอยู่ตำแหน่งแรก ผลการวิจัยพบว่า คำประสมส่วนใหญ่มีโครงสร้างอยู่ในแบบที่สอง คือ ปรากฏคำว่า ดิจิทัล อยู่ในตำแหน่งที่ 2 ของหน่วยคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

โครงสร้างแบบที่ 1

คำ + ดิจิทัล

คำว่า “ดิจิทัล” อยู่ในตำแหน่งที่สองของคำประสม จำนวน 71 คำ คิดเป็นร้อยละ 78 จากข้อมูล ทั้งหมด ต่อไปนี้จะแสดงตัวอย่างคำประสมที่ปรากฏคำว่า ดิจิทัล อยู่ในตำแหน่งหลัง ด้วยการใช้เครื่องหมาย + เพื่อแยกคำดิจิทัล ออกจากคำที่นำมาประกอบ ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง 1 คำประสมดิจิทัล

กล่อง+ดิจิทัล	กระเป๋าสเงิน+ดิจิทัล	สัญญาณ+ดิจิทัล	เงิน + ดิจิทัล
กฎหมาย + ดิจิทัล	กูรู + ดิจิทัล	สกุลเงิน + ดิจิทัล	หุ่นกู่ + ดิจิทัล
ยุค + ดิจิทัล	นวัตกรรม + ดิจิทัล	การสื่อสาร + ดิจิทัล	ช่องทาง + ดิจิทัล
ธนาคาร + ดิจิทัล	โครงข่าย + ดิจิทัล	แผนที่ + ดิจิทัล	ชีวิต + ดิจิทัล
รูป+ ดิจิทัล	ภาพ + ดิจิทัล	ภาพถ่าย + ดิจิทัล	รูปภาพ + ดิจิทัล
ข้อปั้ง + ดิจิทัล	โลก + ดิจิทัล	อุปกรณ์ + ดิจิทัล	นาฬิกา +ดิจิทัล
สำนักพิมพ์ + ดิจิทัล	ผู้ช่วย + ดิจิทัล	กระดาน + ดิจิทัล	ออกแบบ + ดิจิทัล
สื่อ + ดิจิทัล	ไฟล์ + ดิจิทัล	หนังสือพิมพ์ + ดิจิทัล	สังคม + ดิจิทัล
เทคโนโลยี + ดิจิทัล	ข้อมูล + ดิจิทัล	จดหมายเหตุ + ดิจิทัล	วิถี + ดิจิทัล

ตัวอย่างที่ 2 คำประสมดิจิทัล โครงสร้าง คำ + ดิจิทัล ในหมวดหมู่ความหมายต่าง ๆ

NWRP_SC013 สำหรับในประเทศไทย จะเปิดโอกาสให้ผู้พัฒนาท้องถิ่นมาร่วมกันทำงานเพื่อแข่งขันความ (Newspaper) ร่วมกันทั้งเพลง แผนที่ดิจิทัล เกมและบริการอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้

ภายในประเทศ โดยเฉพาะบริการแผนที่ดิจิทัล Maps ซึ่งเปิดบริการครั้งแรกเมื่อปี 2549

PRSH010 บอกเขาว่า ตัวตนของคุณตอนนี้เป็นเพียงสิ่งที่เราเรียกว่า ตัวตนที่เหลืออยู่ ซึ่งเป็นภาพลวงตา (Fiction) ของตัวตนดิจิทัลของคุณ. ในที่สุดนี่โอก็พบว่า โลกที่เขาอยู่เป็นเพียงโลกจริงเสมือนทุกอย่าง ในชีวิตที่เขารู้จัก

NWCOL232 โซฟาเพื่อเลือกสินค้าและชำระเงินได้โดยไม่ต้องยื่นรอกิว เป็นสิ่งที่ร้านค้าแห่งนี้ ต้องการ

(Newspaper) นำเสนอให้กับลูกค้ารุ่นใหม่ที่เติบโตมากับชีวิตดิจิทัล ร้านค้าแห่งนี้จึงถูก ตกแต่งด้วยกระจกที่สามารถเปลี่ยนตัวเองเป็นจอภาพฉายภาพนางแบบในชุด

ACSS061 ทุนนิยมการเงิน Finance capitalism ทุนนิยมข้อมูลข่าวสาร Informatic capitalism

(Academic) ทุนนิยมดิจิทัล Digital capitalism และทุนนิยมดอทคอม แต่ระบบทุนนิยมในปัจจุบันต่าง ก็มีลักษณะร่วมกันที่สำคัญประการหนึ่งที่แตกต่างกันจากระบบทุนนิยม

NACHM123 เส้นกราฟิก และดอกไม้ที่ไม่หวาน ชอบธรรมชาติ และลูกแกะที่ฝังใจมาแต่เด็ก ๆ นำมา

(Non-Aademic) แปลงออกแบบเป็นผ้าพิมพ์ดิจิทัล เป็นครั้งแรกที่คุณตี๊กไปงาน Pret a Porter ชายที่ปารีส และหวังจะได้จับธุรกิจส่งออกเป็นแนวทางต่อ

MG127 ผมขอเรียกว่า ชุมชนดิจิทัลแล้วกัน ตั้งแต่คอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทกับมนุษย์ โลกเรา

(Mics) เปลี่ยนแปลงไปเร็วมาก

ตัวอย่างข้างต้นในตัวอย่างที่ 1 แสดงให้เห็นการประกอบคำของคำว่า ดิจิทัล ในตำแหน่งหลักคำหลัก มากที่สุด สอดคล้องกับลักษณะภาษาไทย เนื่องจากคำว่า ดิจิทัล ในภาษาอังกฤษเป็นคำคุณศัพท์ ซึ่งภาษาไทย มักจะวางคำคุณศัพท์ไว้หลังคำนาม ดังนั้น ผลการวิจัยนี้จึงสะท้อนให้เห็นลักษณะการสร้างคำประสมและ ประเภทของคำหรือการวางลำดับคำเพื่อสร้างคำประสมยังคงรูปแบบภาษาไทยไว้

ส่วนตัวอย่างที่ปรากฏในประโยคหรือข้อความแสดงให้เห็นว่าในภาษาไทยใช้คำประสมดิจิทัล ในรูปแบบของการเขียนทับศัพท์ด้วยภาษาไทย และมีการกำกับด้วยภาษาอังกฤษบางตัวอย่าง เช่น ตัวอย่าง ที่ปรากฏในหมวดหมู่วิชาการ เช่น ทุนนิยมดิจิทัล มีการวางเส้นคำยืมภาษาอังกฤษ Digital capitalism ไว้ต่อท้าย จากคำประสม นอกจากนี้ยังพบว่า คำว่า ดิจิทัล ในคำประสมภาษาอังกฤษปรากฏในตำแหน่งหน้าคำนาม ซึ่งเป็นลักษณะการเรียงลำดับคำของภาษาอังกฤษ แตกต่างจากภาษาไทยที่นำคุณศัพท์ไว้หลังคำนาม

โครงสร้างแบบที่ 2

ดิจิทัล + คำ

คำว่า “ดิจิทัล” อยู่ในตำแหน่งที่หนึ่งของหน่วยคำประสม จำนวน 20 คำ คิดเป็นร้อยละ 22 ของจำนวนข้อมูลทั้งหมด ดังแสดงในตัวอย่างที่ 3 ส่วนตัวอย่างที่ 4 เป็นการปรากฏของคำประสมดิจิทัลในข้อความดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 3 คำประสมดิจิทัล โครงสร้าง ดิจิทัล + คำ

ดิจิทัล+ วอล์กเกอร์	ดิจิทัล + นวัตกรรม	ดิจิทัล + ดอลลาร์	ดิจิทัล + ไทเมอร์
ดิจิทัล + มาร์เก็ต	ดิจิทัล + บลูพริ้นต์	ดิจิทัล + มิเดีย	ดิจิทัล + สแกน
ดิจิทัล + คอนเทนต์	ดิจิทัล + เคอร์เรนซ์	ดิจิทัล + เซอร์วิส	ดิจิทัล + เทคโนโลยี
ดิจิทัล + มอดูเลชัน	ดิจิทัล + โพรเซสเซอร์	ดิจิทัล + แบงก์กิ้ง	ดิจิทัล + บิสซิเนส
ดิจิทัล + สแกน	ดิจิทัล + มัลติมีเดีย	ดิจิทัล + แมน	ดิจิทัล + ดาวโหลด

ตัวอย่างที่ 4 คำประสมดิจิทัล โครงสร้าง ดิจิทัล + คำ ในหมวดหมู่ความหมายต่าง ๆ

NWRP_SC016 ด้านโลจิสติกส์ ระบบขนส่งและซัพพลายเชน ที่จะช่วยลดต้นทุนได้มาก ขณะทำงานด้าน (Newspaper) ดิจิทัลคอนเทนต์และแอนิเมชันได้ส่งเสริมดำเนินการอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว

ACET015 สำหรับในบทนี้จะขอพิจารณาเฉพาะส่วนเนื้อหาเพียงส่วนเดียว คือ ดิจิทัลมอดูเลชัน (Academic) Digital modulation ซึ่งเป็นกระบวนการแปลงข้อมูลดิจิทัลที่อยู่ในรูป 0 และ 1 ให้ได้เป็นสัญญาณที่มีรูปลักษณะ

NWCOL116 แฟนคลับโดยเฉพาะสำหรับ iBall ลำโพงไร้สายดีไซน์ล้ำสมัยเครื่องนี้เครื่องรูปทรงกลมมน (Newspaper) สีขาว ผิวเรียบมัน เหมาะอย่างยิ่งสำหรับดิจิทัลแมนทั้งหลาย... สามารถใช้เป็นที่เสียบสายซิงโครไนซ์ ระหว่าง iPod ได้

NACET020 เพียงแค่นักดนตรีสี่คนเท่านั้นเองที่ยังคงบรรเลงอยู่ตลอดเวลา จะฟังกี่ครั้งก็รู้สึกและสัมผัส (Non-Aademic) ได้อย่างนี้ จนกระทั่งได้มาถึงการทดสอบ ดิจิทัลโพรเซสเซอร์ เครื่องที่ว่าเป็นล่าสุดนี้ละ

ตัวอย่างการประกอบคำในรูปแบบแรกและตัวอย่างคำในระดับประโยคและข้อความ แสดงให้เห็นว่า คำส่วนใหญ่เป็นคำยืมที่เป็นคำประสมจากภาษาอังกฤษ เช่น ดิจิทัล + แมน (Man) คำว่า แมน หมายถึงบุคคลทั่วไป เมื่อนำมาประกอบเป็นคำประสมในภาษาไทย ความหมายของคำว่า แมน จึงแตกต่างไปจากการหมายถึงเพศชาย หรือคำประสมในหมวดหมู่วิชาการ (Academic) ก็ยังคงพบลักษณะการใช้เครื่องหมายวงเล็บคำยืมจากภาษาอังกฤษ เช่น ดิจิทัลมอดูเลชัน (Digital modulation) ดังนั้น ข้อค้นพบนี้ น่าจะชี้ให้เห็นว่าคำประสมดิจิทัล ที่อยู่ในหมวดหมู่วิชาการ มักจะปรากฏการให้คำต้นของภาษาอังกฤษไว้ประกอบ ซึ่งเป็นลักษณะของงานเขียนทางวิชาการ

2) ที่มาของภาษาในคำประสมดิจิทัล

เมื่อนำหน่วยคำที่ปรากฏรวมในคำประสมดิจิทัลมาวิเคราะห์ที่มาภาษา พบว่า โครงสร้างคำประสมมีที่มาจาก 2 ภาษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ และภาษาไทย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำประสมดิจิทัล ที่ประกอบจากคำภาษาไทย

การสร้างคำประสมที่มาจากคำภาษาไทยกับคำว่า ดิจิทัล ปรากฏทั้งตำแหน่ง หน้าคำ และหลังคำ อย่างไรก็ตาม พบว่า คำว่าดิจิทัลปรากฏในตำแหน่งที่สองหรือคำสุดท้าย แสดงให้เห็นว่า การประสมคำว่า ดิจิทัลกับคำภาษาไทยนิยมนำไว้ในตำแหน่งสุดท้าย ซึ่งเป็นคุณสมบัติของการขยายความหมายของคำหลัก เช่น เงิน+ดิจิทัล คำว่า เงิน เป็นความหมายหลัก และมีคำว่า ดิจิทัล ขยายความหมายของ เงิน ว่าอยู่ในรูปแบบของดิจิทัล ทำให้คำนี้กลายเป็นคำนามที่มีที่มาจากความหมายจากคำหลักที่นำมาประกอบกับเป็นคำประสม ตัวอย่างต่อไปนี้แสดงให้เห็นรูปแบบโครงสร้างคำประสมที่นำคำว่า ดิจิทัล มาประกอบกับคำหลักในภาษาไทยในตำแหน่งแรก พบจำนวนทั้งสิ้น 21 คำ ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 5 คำประสมดิจิทัล + คำไทย

ธนาคาร + ดิจิทัล	โครงข่าย + ดิจิทัล	แผนที่ + ดิจิทัล	ชีวิต + ดิจิทัล
รูป+ ดิจิทัล	ภาพ + ดิจิทัล	โลก + ดิจิทัล	อุปกรณ์ + ดิจิทัล
นาฬิกา +ดิจิทัล	สำนักพิมพ์ + ดิจิทัล	ผู้ช่วย + ดิจิทัล	กระดาน + ดิจิทัล
ออกแบบ + ดิจิทัล	หนังสือพิมพ์ + ดิจิทัล	สังคม + ดิจิทัล	ข้อมูล + ดิจิทัล
จดหมายเหตุ + ดิจิทัล	วิถี + ดิจิทัล	นโยบาย + ดิจิทัล	เศรษฐกิจ + ดิจิทัล
ไฟล์เสียง + ดิจิทัล			

ตัวอย่างข้างต้นเน้นย้ำให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการนำคำว่า ดิจิทัล เข้ามาประกอบเป็นคำประสมและวางไว้ตำแหน่งท้ายคำนั้น สอดคล้องกับลักษณะโครงสร้างในภาษาไทย คือ คำขยาย (คุณศัพท์) จะปรากฏอยู่หลังคำนามที่ขยาย ทำให้เกิดการขยายความหมายของคำหลักในตำแหน่งคำแรก ซึ่งน่าจะเป็นลักษณะเฉพาะของการสร้างคำประสมในภาษาไทยจากการประกอบด้วยคำยืมภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยนี้พบคำที่ปรากฏคำว่า ดิจิทัล อยู่ในตำแหน่งหน้าคำเพียงคำเดียว คือ ดิจิทัล + นวัตกรรม ซึ่งก็พบคำว่า นวัตกรรม + ดิจิทัลด้วย ปัจจุบันคำที่นิยมใช้ คือ นวัตกรรมดิจิทัล ซึ่งน่าจะสัมพันธ์กับลักษณะการประกอบคำว่า ดิจิทัล ที่ปรากฏในตำแหน่งหลัง ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว

คำประสมดิจิทัล ที่ประกอบจากคำภาษาอังกฤษ

การประสมคำยืมภาษาอังกฤษกับคำว่า ดิจิทัล พบทั้งในตำแหน่งหน้าคำและหลังคำ โดยคำว่า ดิจิทัลในตำแหน่งหน้าคำมากที่สุด ซึ่งคำประสมในลักษณะนี้ส่วนหนึ่งเป็นคำทับศัพท์หรือคำยืมภาษาต่างประเทศ เช่น ดิจิทัล + วอลล์เกต เพราะในภาษาไทยใช้ว่า “กระเป๋าสตางค์ดิจิทัล” อย่างไรก็ตาม วัฒนธรรมภาษาของไทยนิยมใช้

คำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ มากกว่าการใช้คำศัพท์บัญญัติที่ถูกต้อง ดังนั้น คำยืมแบบทับศัพท์ที่ประกอบด้วย คำว่า ดิจิทัล ซึ่งเข้าสู่ภาษาไทยได้โดยง่ายและคนไทยใช้อย่างสะดวกและสื่อความหมายชัดเจน

เมื่อพิจารณาด้านความหมาย พบว่า การนำคำว่า ดิจิทัล มาไว้ในตำแหน่งหน้าคำ ยังคงแสดงลักษณะ การขยายคำหลักที่เป็นคำประกอบ เช่น ดิจิทัล + เทคโนโลยี ซึ่งคำว่า เทคโนโลยี เป็นคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่มี ใช้อยู่ทั่วไปในภาษาไทยอยู่แล้ว เมื่อนำคำว่า ดิจิทัล มาประกอบในตำแหน่งหน้าคำ คำนี้จึงเป็นการขยาย ความหมายของคำว่า เทคโนโลยี ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นว่าหมายถึง เทคโนโลยี สมัยใหม่ในรูปแบบดิจิทัล ผลการวิจัยนี้พบคำศัพท์จำนวนทั้งสิ้น 25 คำ ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 6 คำประสมดิจิทัล + คำภาษาอังกฤษ

แฟ้ม + ดิจิตอล	คอมพิวเตอร์ + ดิจิทัล	ไฟล์ + ดิจิทัล	เทคโนโลยี + ดิจิทัล
กูรู + ดิจิทัล	โดเมน + ดิจิทัล	ดิจิทัล+ วอลล์แกต	ดิจิทัล + ดอลลาร์
ดิจิทัล + ดาวโหลด	ดิจิทัล + ไทม์เมอร์	ดิจิทัล + มาร์เก็ต	ดิจิทัล + บลูพรีนซ์
ดิจิทัล + มีเดีย	ดิจิทัล + สแกน	ดิจิทัล + คอนเทนต์	ดิจิทัล + เคอร์เรนทรีซี
ดิจิทัล + เซอร์วิส	ดิจิทัล + เทคโนโลยี	ดิจิทัล + มอดูเลชั่น	ดิจิทัล + โพรเซสเซอร์
ดิจิทัล + แบงค์กิ้ง	ดิจิตอล + บิสซิเนส	ดิจิตอล + สแกน	ดิจิตอล + มัลติมีเดีย
ดิจิทัล + แมน			

4.2 อภิปรายผล

ผลการวิจัยนี้เมื่อตรวจสอบกับคำนิยามความหมายของคำว่า คำประสม ตามที่ พระยาอุปกิตศิลปสาร (2531) เรื่องเดช ปันเขื่อนขันธ์ (2554) และสมทรง บุรุษพัฒน์ (2536) ให้ความหมายของคำประสมไว้ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับคำนิยามทั้ง 3 ท่าน คือ คำประสมที่ประกอบด้วยคำว่า ดิจิทัล มีความหมายใกล้เคียง กับความหมายของคำเดิมหรือคำหลักที่นำมาประกอบ โดยเฉพาะคำที่นำมาประกอบเป็นคำที่มาจากภาษาไทย คำว่า ดิจิทัล มักจะทำหน้าที่เป็นคำขยายหรือคุณศัพท์ขยายคำหลักที่นำมาประกอบ

งานวิจัยครั้งนี้สนับสนุนข้อค้นพบงานวิจัยที่ผ่านมาของ Jurida (2018) เรื่อง Word-Formation in English: Derivation and Compounding ที่พบว่าคำศัพท์ใหม่ที่เกิดขึ้นนี้ส่วนใหญ่มีความหมายใหม่ หรือเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ โดยยังคงเชื่อมโยงส่วนของความหมายกับคำเดิมที่นำมาสร้างความหมาย กล่าวคือ คำว่า ดิจิทัล ในฐานะที่เป็นคำยืมภาษาอังกฤษเมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย ความหมายยังคงเหมือนเดิมในหน้าที่ของคำนาม แต่เมื่อนำมาประกอบกับคำภาษาไทยมักจะมีลักษณะเหมือนคำคุณศัพท์ที่ช่วยขยายนามให้มีความหมายชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อประกอบกันแล้วก็คงมีความหมายใหม่ที่ใกล้เคียงหรือคล้ายกับความหมายเดิมของคำ ที่นำมาประกอบเช่นเดิม

ส่วนงานวิจัยของ Wongwatthana (2018) ที่พบว่า คำประสมในภาษาตระกูลไท (Tai language family) ส่วนใหญ่เป็นการประกอบของคำประสมส่วนมากเป็นการประกอบระหว่างคำนามกับคำนามและคำกริยากับ

คำนาม ซึ่งผลการวิจัยนี้เลือกคำว่า ดิจิทัล ซึ่งเป็นคำนาม และพบว่าคำส่วนใหญ่ที่นำมาประกอบเป็นคำนาม เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ในประเด็นนี้ น่าจะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในอนาคตอาจทำให้ได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม นอกจากนี้ งานของ Beresowa (2022) ที่พบว่าคำประสมในภาษาอังกฤษมีโครงสร้าง การนำคำต่างชนิดมาประสมกัน โดยเกิดจากคำนามประสมกับคำชนิดอื่น ได้แก่ คำนามด้วยกัน คำกริยา คำคุณศัพท์ และคำบุพบท ดังนั้น กล่าวได้ว่า คำประสมที่เป็นคำในภาษาไทย ยังคงพบว่าเป็นการประกอบด้วย คำนาม+คำนาม ที่พบได้ทั่วไป ซึ่งน่าจะเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของคำประสมในภาษาไทย โดยเฉพาะคำประสมที่เกิดจากคำตั้งต้นเป็นคำนาม รวมทั้งคำนามที่เป็นคำยืมจากภาษาอังกฤษ ในคำว่า ดิจิทัล เช่นเดียวกับข้อค้นพบในการวิจัยนี้

5. สรุปผล

คำประสมที่เกิดจากคำว่า “ดิจิทัล” (Digital) ในภาษาไทยพบว่า แม้ว่าราชบัณฑิตยสถานจะประกาศให้เขียนว่า “ดิจิทัล” แต่ยังคงพบการเขียนเพิ่มเติมอีก 2 รูปแบบ ได้แก่ ดิจิตอล ดิจิทอล ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงเก็บรวบรวมคำทั้ง 3 รูปเขียน ในแหล่งข้อมูล คลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ (Thai National Corpus) ทุกหมวดหมู่ ที่เผยแพร่โดยคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ถึงปี พ.ศ. 2562) อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยนี้ไม่พบในหมวดหมู่กฎหมาย (Law)

ผลการวิจัยได้คำศัพท์ทั้ง 3 รูปเขียนจำนวนทั้งสิ้น 514 คำ โดยพบว่ามีรูปเขียนแบบ ดิจิทัล พบมากที่สุดจำนวน 229 คำ หรือมากกว่าครึ่งหนึ่งของคำประสมดิจิทัลที่พบในแหล่งข้อมูล ซึ่งคำว่า ดิจิทัล พบในหมวดหมู่เนื้อหาเกี่ยวกับ ข่าว (Newspaper) มากที่สุด คือ จำนวน 123 คำ รองลงมาคือในหมวดหมู่ วิชาการ (Academic) เมื่อนำมาตัดความซ้ำซ้อนออก เหลือรูปคำเพียง 91 คำ

ภายหลังจากนำข้อมูลมาวิเคราะห์โครงสร้าง พบว่า คำประสมดิจิทัล ประกอบด้วยการวางคำว่า “ดิจิทัล” ไว้ในตำแหน่งสุดท้ายคำมากที่สุด คือ จำนวน 68 คำ และคำว่า ดิจิทัล ในตำแหน่งหลัง จำนวน 25 คำ อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า คำว่า Digital ในภาษาไทยมักจะนำมาเป็นใช้ในลักษณะคำคุณศัพท์ เพื่อขยายคำหลักในคำประสม ไม่ว่าจะคำว่าดิจิทัล จะปรากฏในตำแหน่งหน้าหรือหลัง

ในด้านตำแหน่งของคำ ดิจิทัล พบว่า เมื่อคำว่าดิจิทัลอยู่ในตำแหน่งหลังคำ คำที่นำมาประกอบหน้าคำส่วนใหญ่เป็นคำที่มาจากภาษาไทย ขณะที่เมื่อ ดิจิทัล อยู่หน้าคำ คำที่นำมาประกอบมักจะเป็นคำยืมแบบทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งประเด็นนี้อาจจะเกิดจากการยืมคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษที่เป็นคำประสม (Compound words) เข้ามาใช้ในภาษาไทย จึงทำให้เกิดการยืมชุดของคำตามมา เช่น ดิจิทัล+แบงก์กิ้ง หรือ Digital Banking ซึ่งคำว่า Banking เป็นคำหลัก และ ขยายด้วย Digital ตามการวางตำแหน่งคำนามและคำขยายในภาษาอังกฤษที่วางไว้หน้าคำนาม ส่วนตำแหน่งคำขยายหรือคุณศัพท์ในภาษาไทยวางไว้หลังคำนามที่มันขยาย ดังนั้น จึงพบคำว่า ดิจิทัล อยู่ในตำแหน่งหลังมากกว่าตำแหน่งหน้า ซึ่งน่าจะสัมพันธ์กับการขยายความหมายของคำหลักให้สมบูรณ์ขึ้น และการวางตำแหน่งคำว่า ดิจิทัล ไว้หน้าคำน่าจะสัมพันธ์กับการยืมคำประสมภาษาอังกฤษเข้ามาใช้

ผลการวิจัยนี้ ตอบคำถามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ว่า คำประสมดิจิทัล มีโครงสร้างแบบการวางตำแหน่งคำว่า ดิจิทัล ในตำแหน่งหน้าและหลัง โดยพบในตำแหน่งหลังมากที่สุด ส่วนด้านที่มาของภาษาที่นำมาประกอบเป็น คำประสม พบเพียง 2 ภาษา คือ คำภาษาไทย และคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม คำประสมปรากฏ หน่วยคำย่อยในคำที่นำมาประกอบได้ 1-2 หน่วยคำ เช่น “นาฬิกาปลุกดิจิทัล” แบ่งเป็น (นาฬิกา+ปลุก) + ดิจิทัล ซึ่งงานวิจัยนี้ไม่ได้วิเคราะห์โครงสร้างคำประสมในลักษณะหน่วยคำ จึงไม่ได้รวมการวิเคราะห์ประเด็นนี้

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 การวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากคลังข้อมูลภาษาไทยแห่งชาติ ซึ่งรวบรวมข้อมูลล่าสุดอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2562 เท่านั้น ขณะที่งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลในช่วงต้นของปี พ.ศ. 2568 ซึ่งมีคำว่า ดิจิทัล ใช้เป็นแบบแผนเดียวกันแล้ว อย่างไรก็ตาม ข้อมูลคำประสมที่นำคำว่า ดิจิทัล มาประกอบอาจจะปรากฏอยู่ในแหล่งข้อมูลออนไลน์อื่น ๆ ดังนั้น จึงควรมีการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ และสามารถใช้คำค้นเพียงคำเดียว คือ คำว่า “ดิจิทัล” ได้

6.2 ควรมีการวิจัยในประเด็นคำประสมที่มาจากคำยืมภาษาอังกฤษกับภาษาอังกฤษ ในภาษาไทย ซึ่งผลการวิจัยนี้ยังคงพบคำยืมที่มาจากภาษาอังกฤษนำมาประกอบเป็นคำประสมร่วมกับคำว่า ดิจิทัล ซึ่งการที่พบว่าสังคมไทยใช้คำยืมภาษาอังกฤษจำนวนมาก คำยืมเหล่านี้ น่าจะปรากฏในคำประสมภาษาไทย สมัยใหม่จำนวนมากบนแหล่งข้อมูลออนไลน์ จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นนี้

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. 2568

8. เอกสารอ้างอิง

พระยาอุปกิตศิลปสาร. (2531). *หลักภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

เรืองเดช ปันเขื่อนขัตติย์. (2554). *ภาษาศาสตร์ภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สมทรง บุรุษพัฒน์. (2536). *วากยสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.

Beresova, Jana. (2022). An Analysis of Compounding in English. *International Journal of New Trends in Social Sciences*. 6(1):15-23

Jurida, S. H. (2020). Word formation in English : Derivation and compounding. *Word Formation in English*, 2(January 2018), 157–170

Kriengkiet, K.; Kosawat, K; and Anchaleenukul, S. (2007). A Computational Linguistics Study of Compound Nouns in Thai. *Conference Academic NAC2007*. March, 2007 at

Bangkok, Thailand. [https://lexitron.nectec.or.th/KM_HL5001/file_HL5001/
Paper/Inter%20Conference/krrn_14069.pdf](https://lexitron.nectec.or.th/KM_HL5001/file_HL5001/Paper/Inter%20Conference/krrn_14069.pdf)

Meyer, Charles F. (2023). *English Corpus Linguistics*. (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

Wongwatthana, U. (2018). Syntactic Word-Compounding in Tai-Khrang. *Manusaya*, 21(1): 106-121.